

Jørgen P. Sørensen Formandsberetning 1968-1993

I 1963 blev det besluttet at oprette et professionelt landsdelsorkester i Sønderjylland – *Sønderjyllands Symfoniorkester*. Kort tid efter at det skete, og klart inspireret af den gode beslutning, kunne man i den sønderjyske dagspresse finde et læserbrev skrevet af læreren i Rudbøl Skole, Chr. Jensen: *Julen, gavernes tid er forbi for denne gang. Den største af alle gaver, der blev givet i år, fik vi sønderjyder vistnok. Vi fik "Sønderjyllands Symfoniorkester" som fast institution.* – Således indledes læserbrevet, hvis ærinde var at bringe ideen frem om at danne et amatørsymfoniorkester – et udspil, der skulle vise sig at sætte en udvikling i gang, der skete hurtigere og var større, end nogen havde forestillet sig.

Både Radio Syd og aviserne begyndte hurtigt at vise interesse for sagen, og i den forbindelse dukkede navnet Bue Lund Nielsen op. Bue var på ingen måde ukendt i landsdelen. Han havde en årrække været ansat som musikdirigent for *Slesvigske Fodregiments Musikkorps* i Haderslev, og Chr. Jensen besluttede hurtigt at kontakte ham. Bue viste sig personligt at gå stærkt ind for tanken om at danne et sådant orkester og havde i øvrigt stor lyst til at prøve at lede et symfoniorkester.

Søndag den 17. februar 1963 kl. 14.30 mødtes 33 musikinteresserede på Vojens Ungdomsskole for at tage stilling til en eventuel oprettelse af et sådant orkester. Ved mødet blev Bue Lund Nielsen præsenteret, og Chr. Jensen understregede, at det ikke var gjort med musikerne alene. *Der skal en leder til, og han må være af en ganske særlig støbning. Han må være en god pædagog, og han må have en god portion idealisme. – Jeg ved, vi har fundet den rigtige mand!*

Da mødet var slut, lå det fast, at der skulle dannes et amatørorkester, der skulle spille symfonisk musik. Orkestrets navn gav anledning til en del diskussion. Det skulle naturligvis angive orkestrets hjemsted, men samtidigt mindst muligt ligne navnet på det allerede eksisterende professionelle orkester *Sønderjyllands Symfoniorkester*.

Orkestrets navn blev *Sønderjysk Amatørsymfoniorkester*.

Ved den første prøve den 12. marts 1963 mødte 53 musikere op - den 7. april var vi 55 - den 7. maj var orkestret vokset til 63, og Vojens Ungdomsskole kunne nu ikke mere rumme det talstærke orkester. Det blev besluttet at henlægge prøverne til Jernbanehotellet i Over Jerstal.

De mange år, Bue Lund Nielsen stod i spidsen for orkestret, er i sig selv bemærkelsesværdigt! Vi, der kender orkestret indefra, ved, hvilken helt afgørende betydning han fik for SASO's udvikling i løbet af de 30 første år af orkestrets levetid. - Hans faglige dygtighed og hans gode evne til at arbejde med amatører er almindeligt kendt. Langt mindre synlig var hans idealistiske holdning over for en lang række praktiske gøremål i forbindelse med orkestrets daglige drift.

Selv vi, der stod Bue nærmest i orkesterarbejdet, kunne blive ved med at overraskes, når man fandt ud af, hvor tit en praktisk opgave i al stilhed blev løst af vores dirigent uden småligt hensyn til forbrug af tid eller egne midler. For fuldstændighedens skyld skal det nævnes, at Bue Lund Nielsen var god til at arrangere musik, hvis en speciel opgave skulle løses - f. eks. hvis en orkesterstemme var for vanskelig for den, der skulle spille musikken, eller stemmen nødvendigvis måtte spilles af et andet instrument end det, som komponisten havde tænkt sig; så satte Bue sig til flyglet derhjemme og afleverede kort tid efter en musikalsk forsvarlig løsning.

Chr. Jensen, der satte det hele i gang, spillede gennem mange år en stor rolle i det sønderjyske kulturliv. Lærer Jensen, som han normalt blev kaldt, var en god violinist, og han var fremragende og landskendt som formidler af spillemandsmusik. Han var en kendt skikkelse i landsdelen, og det var uden tvivl en væsentlig grund til, at hans forslag om at samle et amatørsymfoniorkester fik så positiv en modtagelse. – Tilsvarende var det medvirkende til, at mange døre let åbnedes, når orkestret i de følgende år tog kontakt med omverdenen. Hans navn borgede for kvaliteten. I læserbrevet – vores orkesters ”fødselsattest” - blev der givet udtryk for forventningens glæde over professionelt udført musik, der nu kom til landsdelen. På det tidspunkt kunne ingen vide, hvordan SASO også på en række andre områder kom til at nyde godt af naboskabet, når de professionelle musikere trådte hjælpende til med instruktion, dirigentvirksomhed eller som assistenter.

Et af orkestrets mål var gennem alle årene at få børn og unge med i SASO for dermed at stimulere deres interesse for god musik. De yngste fik for det meste plads ved siden af en af de rutinerede musikere, indtil de blev vænnet til den helt nye situation: på samme tid at lytte til, hvad alle de andre i orkestret spillede, at holde øje med dirigenten og at læse noderne og spille egen stemme. Tilsvarende har SASO ikke sjældent givet plads til, at et ungt menneske, der måske i musikskolen gennem længere tid havde arbejdet med en solostemme, fik lejlighed til at spille den sammen med et symfoniorkester. – Ganske mange professionelle musikere, der i dag sidder i orkestre rundt om i landet, har ”trådt deres barnesko” i SASO og har oplevet, hvordan deres musikalske opvækst i SASO har præget deres senere professionelle virke. Den store aldersspredning, der altid har været i Sønderjysk Amatørsymfoniorkester, opleves som noget positivt: Man har erfaret den gamle sandhed, at musik bygger bro mellem mennesker, både over aldersmæssige og andre skel.

Kort efter at orkestret var kommet i gang, udtalte lærer Jensen, at det ikke var meningen, at vi skulle optræde offentligt. *Det er vi ikke dygtige nok til, men familien kan vel holde ud at høre på os!* Den vurdering kom ikke til at holde. Allerede i 1964 medvirkede det store orkester ved Græsekorenes jubilæumsstævne i Flensborg. Her blev bl.a. spillet Gades 1. symfoni og *Elverskud*. Ikke længe efter spillede vi på Rødding Højskole Beethovens 1. symfoni og Klaverkoncert nr. 1 af samme komponist med Boje Marstal som solist. Siden er det blevet til et meget stort antal koncerter i vidt forskellige sammenhænge. - Som en kuriositet kan nævnes, at vi nok er det eneste symfoniorkester overhovedet, der har givet koncert på Mandø; men i øvrigt fører det for vidt at forsøge fyldestgørende at omtale enkeltarrangementer gennem de travle 30 år, hvor Bue Lund Nielsen dirigerede SASO. – Der er blevet samarbejdet med mange kor og med mange solister, både dygtige amatører og professionelle. En samarbejdspartner, som vi spillede sammen med ved en række koncerter, var Sønderjysk Kor under ledelse af Mogens Mølskov. Generelt har der været tale om et bredt virkefelt, en lang række højdepunkter og et stort antal personer, der har været med i orkestret i kortere eller længere tid. Et par musikalske oplevelser trænger sig på i erindringen. Sommeren 1970 medvirkede vi i en TV-udsendelse, hvis bærende idé var *at belyse det kulturelle livs udfoldelse og eksistensmuligheder i Sønderjylland*.

En koncert, der også huskes, blev spillet i Bregnbjergskolens Aula efteråret 1977. Der var tale om en Røde Kors velgørenhedskoncert med hornisten Poul Erik Vilsbæk og operasanger Tonny Landy som solister. Blandt publikum sad på første række stiftamtmanden, amtsborgmesteren og Dronning Ingrid

10-års jubilæet i 1973 blev markeret med en offentlig koncert på HARMONIEN i Haderslev. Programmet indeholdt Hartmanns "Liden Kirsten-ouverture, Beethovens 5. symfoni og Mozarts violinkoncert i G-dur samt Beethovens Romance for violin og orkester i F-dur (solist: Peder Elbæk).

25-års jubilæet i 1988 markeredes med tre koncerter: på Duborg Skolen i Flensborg (23. februar), i Bregnbjergskolens Aula i Vojens (27. februar) og i Musikhuset i Sønderborg (01.marts).

Musikprogrammet ved 25-års jubilæet var ens alle tre steder: Mozart: Sinfonia concertante, Beethoven: Romance for violin og orkester/ F-dur og Mendelssohn: Symfoni nr. 3, "den skotske". – Solisterne var Gitte Hørup (obo), Finn Skovfoged Jensen (klarinet), Gunnar Christensen (horn) og Torben Frederiksen (fagot). – Morten Ryelund Sørensen (violin). Jubilæumsreceptionen og øvrige indslag i forbindelse med jubilæet fandt sted i Vojens, der på det tidspunkt, som det fremgår af nedenstående, var blevet orkestrets faste tilholdssted.

Jubilæumsarrangementet blev et højdepunkt i orkestrets historie – gennemført med værdifuld økonomisk og praktisk hjælp fra Vojens kommune. Kommunens store engagement skal ses i sammenhæng med, at kulturudvalget i Vojens helt tilbage i 1976 tog den glædelige beslutning at tilbyde SASO en løsning på orkestrets mangel på egnet øvelokale. - Få år tidligere var etapebyggeriet af Bregnbjergskolen afsluttet. Sidste etape var bygning af en aula. Dette lokale samt kantine og depotplads ville kunne være til rådighed for orkestret, hvis man var interesseret. *Udvalget ser særdeles gerne orkesteret betragter Vojens som hjemsted, idet man er helt opmærksom på den store værdi for det lokale musikliv, der vil være forbundet hermed, og man er indstillet på at stille de nødvendige/ønskelige faciliteter til rådighed*, - således formuleret i kulturudvalgets skrivelse til SASO. Jubilæumsfesten den 27. februar blev indledt med reception i Bregnbjergskolens Kantine. Herefter var der koncert i aulaen. Da Radio Syd og Radio Vojens havde vist os den interesse at ville optage koncerten, var det nødvendigt at afsætte tid til en kort teknisk prøve. Kl. 15.15 blev dørene åbnet for publikum. Aftenen blev tilbragt sammen med familien på Stursbøl Kro – god mad, hygge, højskolesangbog.

I forbindelse med jubilæumsarrangementet udnævntes Chr. Jensen til æresmedlem af Sønderjysk Amatørsymfoniorkester

30-års jubilæet 1993 fandt sted i Bregnbjergskolens Aula den 27. februar. Af det trykte program fremgår, at arrangementet peger i tre retninger: Dels markerede koncerten Sønderjysk Amatørsymfoniorkestrets eksistens gennem 30 år, samtidigt blev den Bue Lund Nielsens afskedskoncert, og endelig anmodede SASO om, at Vojens Kommune ville tage imod koncerten som en beskeden jubilæumshilsen, efter at orkestret nu i mange år havde nydt værdifuld gæstfrihed fra kommunen. Programmet ved 30-års jubilæet var: Mendelssohn Koncert-ouverture nr. 3, Meeresstille und glückliche Fahrt, Mendelssohn Koncert for violin og orkester og Hummel: Variationer for obo og orkester. Endvidere var der en række korindslag, bl.a. fra "Elverskud". Til sidst, som en speciel hilsen til dirigenten: Johann Strauss: *An der schönen blauen Donau*. – Solisterne var Morten Ryelund Sørensen (violin) og Gitte Hørup (obo). Medvirkende kor: *Vojenskoret* (dirigent Oluf Jørgensen) og *Nustrupkoret* (dirigent Finn Skovfoged). Om aftenen var der privat samvær på *Damende*.

I forbindelse med 30-års jubilæet udnævntes Bue Lund Nielsen til æresmedlem af Sønderjysk Amatørsymfoniorkester.